

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 2. Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit.
Si sola solùm Ratio, vel si solus Christus sufficeret, quantò magis simul
Christus & Ratio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

FERIA SECUNDA.

COMMENDATIO VIGILANTIÆ CHRISTI
VERBIS, RATIONE CONFIRMATIS.

Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit.
Matth. 24.

Videte, vigilate, & orate. Nescitis enim quando tempus sit.
Marci 15.

VERITAS PRACTICA.

Si sola seorsum Ratio; vel si solus Christus sufficeret, quanto magis simul, Christus & Ratio?

SENSVS EST, Quod licet ad commendationem vigilantiam sufficeret sola Christi vel sola Rationis auctoritas, cum tamen simul unumtur Christus & Ratio, ad illam commendandam, multo magis ad id valent; & commendatio nobis esse debet vehementior; & nisi vigilamus, culpa est gravior.

RATIO EST Quia generatim loquendo, illa duo simul juncta magis valent ad suum producendum effectum, quorum unum suppletur si quid forte desiderari possit in altero seorsum sumpto.

Sed ita se habent Christus & Ratio ad Vigilantiam commendandam, ut quod in alterutro separato, desiderari possit, suppletur in utroque simul juncto.

Ergo simul juncta magis valent ad hunc effectum; Ac proinde simul proponenda nobis est Christi & Rationis auctoritas, ut quam fieri potest vehementer sacra illa in nobis excitari possit Vigilantia.

I. PUNCTUM.

INCHOATUM in monte Oliveti sermonem producens Dominus, antequam traderetur Judæis, penè totum absolvit in Vigilantia nobis commendanda. Nam quod de hoc argumento dicebat suis, expressè addidit, quod vobis dico, omnibus dico; Vigilare. Tam multis autem & tam gravibus illam commenda-

dat verbis, ut sola ejus verba, sola ejus loquentis auctoritas sufficeret ad eam nobis commendandam, sive ad nos excitandos in hujus virtutis cultum & studium. Et verò etiam, quod mireris, tam exquisitis & multiplicatis rationibus dicta sua Christus confirmat, ut si solæ rationes separatim à dicentis auctoritate perpendereantur, multum sanè valerent ad hanc eandem virtutis praxim in nobis operandam. At quanto magis putas valere possunt cum ita nobis hodie proponuntur simul & conjunctim, ut neque sola ratio sine loquente Christo proferatur, neque solus loquatur Christus sine rationis testimonio? *Vigilate ergo, inquit, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit.* Et expressius apud S. Marcum, *Videte, vigilate, & orate, nescitis enim quando tempus sit.* Quasi diceret, non frustra id vobis dico; ne mihi soli dicenti credatis velim; ratio est valida & efficax cur ita vobis commendem. Vos ipsi judicate, num sit æquum & consultum quod commendo. Commendanda certe Christi bonitas & sapientia sic utrumque simul conjungentis incentivum ne quid omnino nobis deesset ad tantæ rei dignitatem & necessitatem agnoscendam.

Quamobrem ut quantum valeant hæc amborum inter se unitas & consensus manifestius intueamur, proponenda hæc Veritas fuit, & ad eam declarandam, hoc præmittendum, quod licet ex duobus unum duntaxat sufficeret ad aliquem finem assequendum, vel effectum producendum, si tamen in horum alterutro sit aliquid minus quod augeri possit & suppleri ex altero, longè efficacius illum fore finem vel effectum producendum quando simul illa duo conjunguntur quam si seorsum & separatim agerent.

Tob. 5.

Sufficiebat nobis nostra paupertas, Id est, exiguum illud quod habebamus ad alendam familiam, inquit mater Tobia Junioris, Sed cum accessit aliud quod ex Gabelo retulit filius, certe commodius illa familiam suam aluit. Sufficiebat & isti Tobia filio ad iter peragendum in regionem Medorum quò à patre mittebatur, ut sciret viam & haberet chirographum quo debita Patri pecunia redderetur, sed cum se illi Archangelus Raphaël adjunxit via contem, nonne facilius res expedita est? Nonne & ipse Raphael sufficiebat & satis erat potens ad compescendum dæmonium quo Saræ Raguelis filia Conjuges vexabantur, Et tamen hic Angelus adhibendam censuit illam assam cordis particulam quam ex occiso pisce sibi reservarat ad huncipsum finem. Liceat etiam dicere, quod sufficiebat Tobia si cum ignoras divit regionis Medorum, haberet via contem Angelum, nam in reditu poterat à socero Raguele comitatum habere quo iuum iter remitteretur & se parentibus suis sisteret. At non ita visum est Angelo qui non prius deseruit Tobiam filium quin eum patri salvum & in columem reddidisset.

Sic vel in una vides historia, quantis demonstrari possit modis, quod licet ex duobus unum sufficiat, plus tamen duo simul valent. Certe ad vitam sustentandam sufficeret panis & aqua:

Eecl. 29. unde Sapiens, *initium*, inquit, *vita hominis aqua & panis*, sic victitabant primi homines. At diuina providit Bonitas alia esculenta quibus humana vita commodius nutrireretur. Arescit in stomacho solus panis: sola sine pane vix decoquantur esculenta: Sini proinde singul, quæ sola quidem sufficerent, sed quæ sola non ita valerent, sicut alij cum pane cibi, ut cibos panis decoquat & panem cibi condiant: Sic in spiritualibus, quæ diuina est Munificentia, *super abundanter quam petimus aut intell. igimus omnia nobis ministrantur.*

Ephes. 3.

II. PUNCTUM.

SED ita se habent Christus & Ratio ad Vigilantiam commendandam, ut quod in altero separato desiderari possit, suppleatur in utroque simul juncto.

Nihil quidem est mancum & imperfectum in Christo, quia Christus est, & quantum in se solo est; sed ex parte nostra, seu qua ex parte inducendi sumus ad illam observandam Vigilantiam, si sola Christi loquentis proponeretur authori-

tas, dicerent forte aliqui, non esse Christi præceptum, sed perfectioris vitæ quoddam consilium; Dicerent alij hoc Pastoribus animarum magis competere: dicerent vero pastores satis esse vel in periculis, vel in gravioribus negotiis vel certis quibusdam temporibus vigilare sicut de oratione dicitur, quæ non minus quam vigilantia commendatur, & putatur tamen satis esse si quibusdam horis oretur. Nonne hoc ipsum de Vigilantia putabitur, si nihil aliud quam Christi commendatio proponatur? Non est tamen non est illa mens Christi ut aliquoties tantum vigilet, sed omni tempore, sed omni hora, sed incessanter. At quomodo mens illa Christi capietur? à Divinam Christi sapientiam in suis dictis declarandis! En dictis rationem subjicit qua quid velit quid intendat demonstrat evidentiissime: *Nescitis enim*, inquit, *quando tempus sit.* Et seipsum clarius explicans: *sicut homo qui peregrinatus profectus reliquit domum suam, & dedit servis suis potestatem cuiusque operis & Lanitori præcepit ut vigilet. Vigilate ergo, nescitis enim quando Dominus domus veniat, sero, an media nocte, an galli cantu, an mane: ne cum venerit repente, inveniat vos dormientes.* Quasi diceret: Non dubitatis quin servis illis esset omni tempore vigilandum qui omni tempore suum expectarent Dominum. At vos illi estis servi qui venturum habetis Dominum sive ad gratias conferendas, sive ad collatas examinandas an profecerint, sive ad vitam terminandam, & particulare iudicium exerceendum. sive ad aliquid quod à vobis velit expressius indicandum, & nescitis quo tempore quæve hora veniat Dominus. Ergo vobis est vigilandum. Nonne id concludit Ratio? & nonne id concludens Ratio multum valet ad id quod commendat, si præsertim consideretur ab Eo data qui pro sua poterat autoritate præcipere, qui pro sua noverat sapientia quantum quæque valeat ratio, & qui pro sua bonitate lumen infundit quo illorum mentes illustret quibus seum loquitur?

Servate mihi puerum Absalom, dicebat suis 2. Reg. 20. David qui contra erant pugnaturi, tum verò paulò post, cum miles diceret se perfidum illum Absolonem vidisse pendentem de quercu, & argueretur à Ioabo quod eum non occidisset, & sibi amplam hoc facinore eonciliolet mercedem atque famam: *Si appenderes*, inquit, *in manibus meis mille argenteos, nequaquam mitterem manum meam in filium regis: Audientibus enim nobis præcepit rex tibi dicens: Custodite mihi*

mihī puerum Absolom. Sed & si fecissem contra animam meam audacter, nequaquam hoc Regem latere potuisset, & tu stares ex aduerso. Quasi diceret: Et dictum Regis & d. Si ratio me contumuit, nam præterquam quod Rex vetuit ne Absolom occideretur, rationem Rex ipse addidit quia filius eius esset: quæ sola quidem ratio sufficeret ne occideretur: at cum ei accesserit mandatum Regis, nefas prorsus duxi & Regi simul & rationi repugnare.

denia, non est consilium contra Dominum. Neque quod ait Ecclesiastes: nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos quò tu properas: Nam illi omnes, vel inuiti fuerint, & quòd in malignitate sua consumpti sint; quia scilicet sibi quantum erat opus non vigilarunt. Rata est enim hæc Veritas:

Sap. 5.

III. PUNCTUM.

SIC planè nobis est sentiendum, sic loquendum, sic respondendum omnibus qui nos fortè arguerent quod nobis attentius invigilemus, quasi tristiores agamus vitam, quasi periculum valetudinis incurramus: Sed audiant quod audientibus nobis præcepit Dominus ut vigilemus ne alioquin ab ipso Domino non vigilantes deprehendamur: Audiant quantum valere in seruum debeat quod commendat ei Dominus, & quod ratione confirmat commendatum. Considerent qualis sit ille Dominus cuius imperium nemo detrectare possit, & qualis sit ea ratio quam sensus ipse communis & quotidiana probat experientia.

1. Venite & arguite me, dicit Dominus, quasi diceret, nisi rationem habuero qua id æquum ostendero quod à vobis exigo, nolim credari: aut si quæ est cuiusdam ratio quam dictis meis opponat, veniat, & rationem proponat. Reduc me, inquit, in memoriam & iudicemur simul: narra si quid habes ut iustificeris. Pater tuus primus peccauit: & interpretes sui prauaricati sunt in me. Hoc est, idcirco pater tuus primus peccauit, quòd rationem meis dictis oppositam audire & sequi voluerit: & illi ipsi mundani qui se dictis opponunt meis, aliud quàm dicunt sentiunt, neque enim ignorant quod est in factis & verbis: Non est sapientia, non est prou. 27.

Quod quantum cuique est vigilantia, tantum est virtutis & meriti.

Vide in 1. p. In Communi de sanctis Confessoribus non Pontificibus.

Super custodiam meam stabo, & sicut gradum super munitionem: & contemplantor ut videam quid dicatur mihi, & quid respondeam ad arguentem me. Et respondit mihi Dominus, & dixit, scribe visum & explana eum super tabulas ut percurrat qui legerit eam. Quia aethus visus procul, & apparebit in finem, & non mentietur. Si moram fecerit expecta illum, quia veniens veniet & non tardabit.

Hab. 2.

Mira certè Prophetæ visio: cum vigilaret attentius ut quid à se Deus vellet, audiret & annuntiaret, hoc responsum accepit, ut scriberet quod omnes legerent, & diceret quod audirent omnes, sic esse omnibus semper vigilandum sicut ipse Propheta vigilabat, sic esse semper expectandum Dominum qui licet moram faciat, veniet tamen, & quasi jam jam venturus sic est semper expectandus. Ecco venio cito, & merces mea mecum est reddere unicuique secundum opera sua. Apoc. 22.

FERIA